

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 16662

гр. София , 15.09.2021 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 160 СЪСТАВ в закрито заседание на петнадесети септември, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: СВЕТОСЛАВ Т. СПАСЕНОВ

като разглежда докладваното от СВЕТОСЛАВ Т. СПАСЕНОВ Частно гражданско дело № 20211110151601 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 417 ГПК.

Образувано е по заявление на „к.г.“ ООД срещу ПЛ. К. Л., ЕГН ***** за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист за суми, както следва:

- сумата от 367,57 лева, представляваща остатък от вземане по запис на заповед от 20.10.2017 г. с издател ПЛ. К. Л., ЕГН ***** и поемател т.к ООД, ЕИК *****.

- сумата от 24,00 лева, представляваща такси към ЧСИ, извършени във връзка с уведомяване на длъжника ПЛ. К. Л. за извършена цесия на вземания по договор за потребителски кредит № 1056453/20.10.2017 г., сключен между т.к ООД, ЕИК ***** и ПЛ. К. Л., ЕГН ***** и с връчване на покана за доброволно изпълнение на длъжника.

Съгласно разпоредбата на чл. 417, ал. 1, т. 10 ГПК, заявителят може да поиска издаването на заповед за изпълнение, когато вземането се основава на запис на заповед. Същевременно съгласно разрешенията дадени в т. 4а от Тълкувателно решение № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. постановено по тълк. дело № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС въз основа на документ по чл.417 ГПК, обективизиращ договор между страните /какъвто е настоящият случай/, незабавно изпълнение може да се допусне само за вземания за реално изпълнение на договора - т.е. само за суми или вещи, които следва да се предадат по силата на самия договор като задължение на една от страните.

В конкретния случай се иска издаване на заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК и издаване на изпълнителен лист за сума по запис на заповед от 20.10.2017 г. с издател ПЛ. К. Л., ЕГН ***** и поемател т.к ООД, ЕИК ***** . В заявлението се излагат съображения, че запис на заповед от 20.10.2017 г., с издател ПЛ. К. Л., ЕГН ***** и поемател т.к ООД, ЕИК ***** е издаден във връзка със сключен между горепосочените лица договор за потребителски кредит № 1056453/20.10.2017 г., т.е. от заявителя е наведено наличието на каузално

правоотношение, във връзка с което е издаден процесния запис на заповед. Сочи се, че вземанията по договор за потребителски кредит № 1056453/20.10.2017 г., сключен между т.к ООД, ЕИК *****, в качеството на заемотел и ПЛ. К. Л., ЕГН *****, в качеството на заемополучател, са прехвърлени в полза на заявителя „к.г.“ ООД, ЕИК 205595543 по силата на Приложение № 1 към договор за продажба и прехвърляне на вземания от 06.08.2020 г., сключен между т.к ООД, ЕИК *****, в качеството на цедент и „к.г.“ ООД, ЕИК 205595543, в качеството на цесионер. Във връзка с горното, заявителят твърди, че с оглед извършената цесия с предмет вземанията по договор за потребителски кредит № 1056453/20.10.2017 г., сключен между т.к ООД, ЕИК *****, в качеството на заемотел и ПЛ. К. Л., ЕГН *****, в качеството на заемополучател, същият е носител и на вземанията по издадения на 20.10.2017 г. запис на заповед, с издател ПЛ. К. Л., ЕГН ***** и поемател т.к ООД, ЕИК *****.

Записът на заповед е ценна книга, материализираща права и доказателство за вземането. Вземането по запис на заповед произтича от абстрактна сделка, на която основанието е извън съдържанието на документа. Записът на заповед е разновидност на менителницата, опростена форма на менителницата, при която участват две лица - издател и поемател, липсва приемател, поради което чл. 537 ТЗ препраща към уредбата на менителницата, доколкото разпоредбите, които я регламентират, са съвместими с естеството на записа на заповед. При записа на заповед издателят не нарежда на трето лице да заплати определена сума, както е при менителницата, а поема сам задължението да плати сумата, като се обвързва пряко за плащането □ в определен срок. От естеството на записа на заповед - обещание за плащане от страна на издателя, се налага и заключението, че той отговаря в същия размер и на същото основание, както платецът /приемателят/ по една менителница.

Съгласно съдебната практика на върховната съдебна инстанция, обективизирана в Решение № 120/25.09.2013 по дело №473/2012 на ВКС, ТК, I т.о. и Решение № 218/01.03.2013 по дело №1008/2011 на ВКС, ТК, II т.о., допустимо е правата по запис на заповед да бъдат прехвърлени чрез цесия при спазване на изискванията на чл. 99 ЗЗД и предаване на ценната книга или с джиро съгласно чл. 466 и сл. ТЗ. В цитираната съдебна практика се приема, че: Съществуват два режима за прехвърляне на правата по менителничните ефекти /менителница и запис на заповед/ - гражданскоправен и търговскоправен. Разпоредбите на чл. 316, ал. 1 и чл. 466, ал. 1 ТЗ уреждат специалния търговскоправен способ за прехвърляне на правата на ценни книги на заповед, съответно прехвърляне на менителница. Съгласно чл. 466, ал. 1 ТЗ „всяка менителница, дори когато не е издадена изрично на заповед, може да се прехвърля чрез джиро“. Посочената правна норма, която намира приложение и по отношение на записа на заповед на основание препращащата разпоредба на чл. 537 ТЗ, регламентира една възможност за прехвърляне на менителничния ефект, но не изключва и не забранява прехвърлянето на правата по менителничните ефекти, в частност по записа на заповед, чрез гражданскоправните способи, един от които е цесията. Разликите при двата способа /джирото и цесията/ се изразяват във формата и елементите на волеизявлението на кредитора по менителничния ефект, обема на прехвърлените права, последиците и различното им действие. Джирото

/индосаментът/ е специален менителничноправен способ за заместване на носителя на инкорпорирано в ценна книга на заповед субективно право на вземане и представлява писмено волеизявление на кредитора по менителничния ефект /поемателя, респ. неговия правоприемник/ - джирант да бъде заменен в правата по ценната книга с друго лице – джиратар, т. е. волеизявлението е насочено към придобиване на правата, които произтичат от документа, от джиратаря. Джирото е едностранна, абстрактна, формална сделка и с него се прехвърлят правата по менителничния ефект такива, каквито са отразени в документа. На приносителя на менителничния ефект /джиратаря/ издателят на запис на заповед може да противопостави освен абсолютните си възражения срещу ефекта, така и възраженията, които са основани на личните му отношения с поемателя /джиранта/, но само ако приносителят /джиратарят/ е бил недобросъвестен към момента на придобиване на менителничния документ. Цесията е допустим гражданскоправен способ за прехвърляне на менителничното вземане и представлява договор между легитимирания по ефекта кредитор /поемателя, респ. неговия правоприемник/ – цедент и новия кредитор – цесионер за прехвърляне на материализираното в менителничния документ субективно право. При нея вземането се придобива от цесионера по произведен начин. За разлика от джирото, цедентът прехвърля на цесионера само тези права, които има, а не правата съобразно текста на запис на заповед. Поради това на приносителя на менителничния ефект по цесия могат да се правят всички възражения, които длъжникът има, както срещу цедента, така и срещу цесионера. В този случай издателят на запис на заповед може да противопостави на цесионера, както абсолютните си възражения срещу ефекта, така и възраженията, основани на личните му отношения с цедента /поемателя на запис на заповед/, независимо дали цесионерът е бил добросъвестен или не към момента на цедиране на вземането по запис на заповед. Съобразно разпоредбите на чл. 99, ал. 3 и ал. 4 ЗЗД, за да настъпи действието на цесията спрямо длъжника и третите лица, е необходимо предишният кредитор /седентът/ да съобщи прехвърлянето на вземането на длъжника. До получаването на съобщението за цесията от длъжника седентът има възможност да осъществява по отношение на него действията на кредитор и ако длъжникът изпълни задължението на седента преди съобщаване на цесията, същият се освобождава от задължението. В хипотезата на прехвърлено право на вземане по запис на заповед от поемателя на трето лице, за да има действие цесията спрямо длъжника /издателя на запис на заповед/, поемателят – седент трябва да съобщи прехвърлянето на менителничното вземане на издателя на запис на заповед. Съгласно чл. 99, ал. 3 ЗЗД предишният кредитор, освен, че е длъжен да съобщи на длъжника прехвърлянето, има задължение да предаде на новия кредитор намиращите се у него документи, които установяват вземането. За да упражни вземането си, цесионерът, на който е прехвърлено правото по запис на заповед, трябва да разполага с фактическа власт върху запис на заповед и да го представи на длъжника. Основание за този извод са разпоредбите на чл. 491, чл. 492 във връзка с чл. 537 ТЗ. Необходимостта от предаване на запис на заповед от седента на цесионера произтича и от съществуването на два вида субективни права върху ценните книги, каквато характеристика безспорно притежава записът на заповед – правото на парично вземане по запис на заповед и правото на собственост върху запис на заповед като документ – ценна книга.

В конкретния случай по делото не са ангажирани твърдения и не са представени доказателства за сключен договор за цесия между поемателя по процесния запис на заповед – т.к ООД и заявителя к.г. ООД, с предмет правата по запис на заповед от 20.10.2017 г., с издател ПЛ. К. Л., ЕГН ***** и поемател т.к ООД, ЕИК *. Предмет на сключения между т.к ООД и заявителя к.г. ООД са единствено вземанията по договор за потребителски кредит № 1056453/20.10.2017 г., сключен между т.к ООД, ЕИК *, в качеството на заемотател и ПЛ. К. Л., ЕГН *, в качеството на заемополучател, но не и правата по процесния запис на заповед.

Както се посочи по-горе, записът на заповед е абстрактна сделка, ценна книга, материализираща права и доказателство за вземането. Същата е отделна сделка от тази, предмет на евентуалното каузално правоотношение, във връзка с което е издадена ценната книга. Следователно не може да се приеме, че единствено и само въз основа на договор за цесия с предмет вземания, произтичащи от каузално правоотношение, във връзка с което е издаден записът на заповед, се прехвърлят и права по ценната книга, без последното изрично да е уговорено между страните по договора за цесия.

Съгласно цитираната съдебна практика на ВКС допустимо е правата по запис на заповед да бъдат прехвърлени чрез цесия при спазване на изискванията на чл. 99 ЗЗД и предаване на ценната книга или с джиро съгласно чл. 466 и сл. ТЗ, следователно се налага извод, че за да е валидно прехвърлянето на правата по запис на заповед чрез цесия, то същото следва изрично да е уговорено между страните по договора за цесия, т.е. предмет на договора за цесия следва да са именно правата по ценната книга, а не вземания по евентуално каузално правоотношение, във връзка с което последната е издадена.

Следователно от ценната книга, въз основа на която се иска издаване на заповед по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист в настоящото производство не произтичат вземания за заявителя, които се претендират в настоящото производство, поради което и при съобразяване на задължителните разрешения, дадени в т. 4а от Тълкувателно решение № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. постановено по тълк. дело № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, заявлението следва да се отхвърли.

Като допълнение следва да се посочи, че в цитираната съдебна практика на върховната съдебна инстанция /обективизирана в Решение № 120/25.09.2013 по дело №473/2012 на ВКС, ТК, I т.о. и Решение № 218/01.03.2013 по дело №1008/2011 на ВКС, ТК, II т.о./, изрично се приема, че в хипотезата на прехвърлено право на вземане по запис на заповед от поемателя на трето лице, за да има действие цесията спрямо длъжника /издателя на записа на заповед/, поемателят – цедент трябва да съобщи прехвърлянето на менителничното вземане на издателя на записа на заповед. От представените по делото доказателства не се установява това да е извършено, което е допълнителен аргумент за правилността на извода, че от представения запис на заповед не произтичат права за заявителя в настоящото производство. В тази връзка следва да се посочи, че от представеното уведомление за прехвърляне на вземания от 08.09.2020 г. т.к ООД, чрез пълномощника си /к.г. ООД/ е уведомило ПЛ. К. Л., че по силата на Приложение № 1 към договор за продажба и прехвърляне на вземания от 06.08.2020 г., сключен между т.к ООД, ЕИК *, в качеството на цедент и „к.г.“ ООД,

ЕИК 205595543, в качеството на цесионер е прехвърлило вземанията си по договор за потребителски кредит № 1056453/20.10.2017 г., сключен между т.к ООД, ЕИК *****, в качеството на заемодател и ПЛ. К. Л., ЕГН *****, в качеството на заемополучател, в полза на заявителя „к.г.“ ООД, ЕИК 205595543. Никъде в уведомлението /връчено чрез частен съдебен изпълнител/ не е посочено, че се прехвърлят вземания по запис на заповед от 20.10.2017 г., с издател ПЛ. К. Л. и поемател т.к ООД, респективно, че е сключен договор за цесия, с предмет правата по този запис на заповед. Същевременно уведомление за прехвърляне на вземания от 08.09.2020 г. е отправена от името на т.к ООД, чрез пълномощника му к.г. ООД, без обаче да са ангажирани по делото доказателства за учредена в полза на последното дружество представителна власт за извършване на такова уведомяване.

Доколкото, съгласно разрешенията дадени в т. 4а от Тълкувателно решение № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. постановено по тълк. дело № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС въз основа на документ по чл.417 ГПК, обективиращ договор между страните /какъвто е настоящият случай/, незабавно изпълнение може да се допусне само за вземания за реално изпълнение на договора - т.е. само за суми или вещи, които следва да се предадат по силата на самия договор като задължение на една от страните, то заявлението в частта за сумата от 24,00 лева, представляваща такси към ЧСИ, извършени във връзка с уведомяване на длъжника ПЛ. К. Л. за извършена цесия на вземания по договор за потребителски кредит № 1056453/20.10.2017 г., сключен между т.к ООД, ЕИК ***** и ПЛ. К. Л., ЕГН ***** и с връчване на покана за доброволно изпълнение на длъжника, следва да се отхвърли и само на основание, че претендираното вземане изобщо не произтича от документа по чл. 417 ГПК, въз основа на който се иска издаване на заповед по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист.

Така мотивиран, съдът

РАЗПОРЕДИ:

ОТХВЪРЛЯ заявление с вх. № 49690/02.09.2021 на „к.г.“ ООД, ЕИК 205595543, със седалище и адрес на управление: гр. Плевен, бул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 18, Бизнес център „Престиж“, ет. 3, офис 17 против ПЛ. К. Л., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. Овча купел, бл. 11, вх. Д, ет. 3, ап. 118, за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист за суми, както следва:

- сумата от 367,57 лева, представляваща остатък от вземане по запис на заповед от 20.10.2017 г. с издател ПЛ. К. Л., ЕГН ***** и поемател т.к ООД, ЕИК *****.

- сумата от 24,00 лева, представляваща такси към ЧСИ, извършени във връзка с уведомяване на длъжника ПЛ. К. Л. за извършена цесия на вземания по договор за потребителски кредит № 1056453/20.10.2017 г., сключен между т.к ООД, ЕИК ***** и ПЛ. К. Л., ЕГН ***** и с връчване на покана за доброволно изпълнение на длъжника.

Разпореждането подлежи на обжалване с частна жалба пред Софийски

градски съд в едноседмичен срок от връчване на препис на заявителя.

Съдия при Софийски районен съд: _____